

Vergaderjaar 2018-2019

31 066

Belastingdienst

Nr.

LIJST VAN VRAGEN EN ANTWOORDEN

Vastgesteld .. 2019

De vaste commissie voor Financiën heeft over de brief van de staatssecretaris van Financiën van 11 juni 2019 over 'Richting een oplossing voor ouders in de CAF-11-zaak (kinderopvangtoeslag)' (Kamerstuk 31 066, nr. 490) de navolgende vragen ter beantwoording aan de staatssecretaris voorgelegd.

De vragen zijn op 14 mei 2019 aan de staatssecretaris gezonden en bij brief van ... beantwoord.

De voorzitter van de commissie,
Anne Mulder

van de commissie,

Nr Vraag en antwoord

Bijlage Blz. (van) t/m

1. **Kunt u alle memo's, e-mails etc. die over deze zaak aan u of aan de Belastingdienst zijn verstrekt in de afgelopen anderhalf jaar aan de Kamer doen toekomen?**

Ik heb eerder aan uw Kamer aangegeven dat ik de gebruikelijke spelregels hanteer bij de verstrekking hiervan. Dat wil zeggen dat ik met uw Kamer de informatie uit deze memo's, mails en dergelijke deel, maar niet specifieke mails en dergelijke tussen mijn medewerkers onderling.

2. **Waarom staat er een klokkenluider van de Combiteam Aanpak Facilitators (CAF)-11-zaak op non-actief?**

3. **Hoeveel mensen hebben een sanctie gehad voor onbehoorlijk handelen in deze zaak?**

Ik wil benadrukken dat ik het belangrijk vind dat er een open cultuur is binnen de Belastingdienst. Daarnaast verwijs ik hier naar mijn beantwoording van de feitelijke vragen van 11 juni jl¹. Medewerkers van de Belastingdienst hebben verschillende mogelijkheden om melding te maken in het geval van een (vermoeden van) onrechtmatig handelen door de Belastingdienst. In de CAF 11-zaak is geen sprake van klokkenluiders.

Ook is geen sprake van sancties in verband met onbehoorlijk handelen door medewerkers.

¹ PM VERWIJZING beantwoording 11 juni.

4. **Kunt u een overzicht geven van wanneer u de Kamer foutief geïnformeerd heeft in deze zaak?**

In mijn brief van 11 juni jl. heb ik aangegeven dat ik mede in voorbereiding op de Adviescommissie uitvoering toeslagen de Belastingdienst/Toeslagen (hierna: Toeslagen) heb gevraagd dieper onderzoek te doen naar het stopzetten van de kinderopvangtoeslag van een groep ouders waarbij in de gang van zaken veel niet goed is gegaan. Uit dit diepere onderzoek blijkt ook voortschrijdend inzicht op een aantal onderwerpen die eerder in correspondentie met uw Kamer aan de orde zijn geweest. Ik heb in de brief van 11 juni jl. reeds verduidelijkt dat de informatie die de voornaamste reden is geweest voor het starten van CAF 11, informatie uit 2011 is geweest en niet uit 2013. Deze specifieke GGD-signalen zijn in 2014 niet expliciet aan het gastouderbureau bekend gemaakt en het staat niet vast of in 2018 excuses door Toeslagen zijn overgebracht aan dit gastouderbureau voor de gang van zaken.

5. **Kunt u de evaluatiestukken van alle CAF-zaken aan de Kamer doen toekomen?**

6. **Zijn er tot nu toe indicaties dat de Belastingdienst in andere CAF-zaken tegen de wet gehandeld heeft, bijvoorbeeld door het recht op toeslagen stop te zetten?**

Tijdens het debat van 21 maart jl. heb ik aan uw Kamer een onderzoek toegezegd naar het handelen van Toeslagen in andere CAF-zaken door Auditdienst Rijk (ADR). Op dit moment zijn er geen concrete aanwijzingen dat die handelswijze in breder verband dezelfde (mate van) gevolgen heeft gehad. De onderzoeksopdracht wordt binnenkort naar uw Kamer gestuurd. Naar verwachting komt de ADR eind 2019 met de bevindingen.

7. **Hoe kijkt u terug op het feit dat u vorig jaar wel sorry zei tegen de ouders, maar dat de Belastingdienst gewoon doorging met het opleggen van dwangbevelen?**

De ouders in de CAF-11 zaak hebben mijn excuses gekregen. Dit onder meer vanwege het stopzetten, in plaats van opschorten, van lopende voorschotten in 2014, de gebrekkige communicatie en de lange duur van bezwaar- en beroepsprocedures. Deze onzorgvuldigheden in het proces laten echter onverlet dat er ouders zijn waar in het verleden, op basis van het wettelijke kader, het recht op toeslag niet kon worden vastgesteld. Ook de bewijslast is daar debet aan, bijvoorbeeld omdat zij geen bewijsstukken konden overleggen. Voor zover werd geconcludeerd dat zij geen recht op toeslag hadden zijn de uitbetaalde voorschotten teruggevorderd. Als de terugvorderingen onherroepelijk vaststonden – dus na een eventuele bezwaar- en beroepsprocedure – werden deze geïnd. Dwanginvorderingsmaatregelen komen vervolgens aan de orde als de teruggevorderde toeslag niet vrijwillig terugbetaald wordt. Uit gegevens van Toeslagen blijkt dat er bij 153 ouders op enig moment dwanginvorderingsmaatregelen zijn genomen. Deze dwanginvorderingsmaatregelen variëren van een aanmaning tot een dwangbevel en eventueel verhaal op inkomen of vermogen (bijvoorbeeld een loonbeslag). Om te voorkomen dat ouders in deze CAF 11 zaak (verder) in problemen kunnen komen, heb ik besloten om de invordering (inclusief verrekening met lopende toeslagen) van de betreffende terugvorderingen kinderopvangtoeslag op te schorten

in afwachting van de adviezen van de Adviescommissie uitvoering toeslagen.

7. **Hoeveel documenten zijn er exact, die horen bij de CAF-11-zaak? Welke van deze documenten heeft de Kamer nu wel en niet gekregen?**

Er zijn vele documenten die betrekking hebben op CAF 11. Hoeveel documenten het exact zijn kan niet worden aangegeven. Zoals eerder aan uw Kamer gemeld **PM** is de interne informatiehuishouding in dit dossier onvoldoende op orde. Dit maakt dat onderliggende stukken op verschillende momenten naar voren komen.

Zo hebben EDP-auditors in najaar 2018 geïnventariseerd welke documenten, digitaal vastgelegd binnen Toeslagen, betrekking hebben op CAF 11. Daarna is beoordeeld welke documenten in lopende procedures voor vraagouders relevant zijn. Tevens zijn documenten die relevant zijn voor de Kamer, met inzicht in CAF-11 in den brede in 2018 in vier zendingen aan de Kamer verstrekt; zes stukken op 30 augustus² en twee stukken op 4 september³. Naar aanleiding van het onderzoek door de EDP-auditors zijn er nog twee stukken op 11 oktober⁴ en zes stukken op 20 november⁵ aan uw Kamer verstrekt. Op 24 april 2019 zijn alle stukken nogmaals via een WOB-verzoek gedeeld. Tevens zijn op 11⁶ en 13 juni⁷ jl. aanvullende stukken aan uw Kamer gestuurd.

In de afgelopen dagen is door medewerkers van Toeslagen nog een ander document teruggevonden. Hieruit blijkt dat in september 2013 een e-mailbericht door de GGD Haaglanden aan Toeslagen is verzonden. Hierin signaleert de GGD Haaglanden administratieve onregelmatigheden bij een gastouder die is aangesloten bij het betrokken gastouderbureau. Een citaat uit deze e-mail is ook opgenomen in de casusbeschrijving van oktober 2013. Uit de opvolgende berichten blijkt dat dit signaal een impuls heeft gegeven om het onderzoek naar het betrokken gastouderbureau te starten.

8. **Hoeveel CAF-zaken zijn er nu precies?**

Er zijn in de periode 2013 tot en met heden 170 CAF-zaken in beeld die betrekking hebben op Toeslagen.

9. **In welke fase bevinden de verschillende CAF-onderzoeken zich? Welke zijn lopend, afgeblazen, afgerond?**

Van de 170 CAF-zaken lopen er momenteel nog 20. In negen van de overige 150 gevallen heeft geen verder onderzoek plaatsgevonden door Toeslagen. Er zijn er 12 overgedragen aan de FIOD. De resterende 141 zaken zijn afgerond.

10. **Welke directe of indirecte bemoeienis hebben voormalig minister Donner en voormalig staatssecretaris Klijnsma gehad met de toeslagensystematiek?**

11. **Zijn er momenten dat voormalig minister Donner en voormalig**

² Kamerstukken II 2018/19, 31 066, nr.

³ Kamerstukken II 2018/19, 31 066, nr.

⁴ Kamerstukken II 2018/19, 31 066, nr. 434.

⁵ Kamerstukken II 2018/19, 31 066, nr. 440.

⁶

⁷

staatssecretaris Klijnsma direct in aanraking zijn geweest met de Dienst Toeslagen, de totstandkoming van de wetgeving hieromtrent of de gevolgen van de uitvoering?

De heer Donner was tussen 2002 tot en met 2006 minister van Justitie. In de jaren 2007 tot en met 2010 was hij minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid. Het dossier kinderopvang was op dat moment onderdeel van het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap. Tussen 2010 tot en met 2011 was hij minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties. Van 2012 tot en met 2018 was hij vicepresident van de Raad van State. De afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State heeft in deze periode uitspraken gedaan in zaken die enkele (HOEVAAK?) van de betrokken 302 ouders hebben aangespannen. De afdeling advisering van de Raad van State heeft in deze periode **PM** geadviseerd over wetgeving rondom de Kinderopvangtoeslag.

Mevrouw Klijnsma was tussen 2008 en 2010 en tussen 2012 en 2017 staatssecretaris van Sociale Zaken en Werkgelegenheid. In deze periode zat het dossier kinderopvang in de portefeuille van de minister van SZW. Daartussen was zij lid van de Tweede Kamer. Momenteel is zij commissaris van de Koning in Drenthe.

PM portefeuille & nadere toelichting

11. **Is er in het wetstraject rond de Algemene wet inkomensafhankelijke regelingen een moment geweest waar op het ministerie, of door de Raad van State, is opgemerkt dat deze wet wel erg rigide was richting degene die de toeslagen nodig hebben?**

Het ministerie en de Raad van State hebben bij de totstandkoming van de Algemene wet inkomensafhankelijke regelingen (Awir) geen opmerkingen gemaakt met deze strekking. Wel heeft de Raad van State destijds in het advies bij de Awir (en de Aanpassingswet Awir) in algemene zin gewezen op het belang van een hardheidsclausule voor schrijnende gevallen. Daarbij heeft de Raad aangegeven dat het meer voor de hand zou liggen om een dergelijke bepaling in de beleidssfeer te regelen, bijvoorbeeld in de Wet op de zorgtoeslag en de Wet kinderopvang.

12. **Wist de opsteller, of kon de opsteller van de nota weten, dat het in de CAF-11-zaak ging om verouderde informatie uit 2011? Kunt u hierbij toelichten waarom in voornoemd document een datum uit oktober 2012 zichtbaar is, terwijl het zou gaan om een document van oktober 2013? Er is sprake van versie 0.9; welke overige versies bestaan er van dit document?**

Bij deze beantwoording wordt ervan uitgegaan dat met “de nota” de casusbeschrijving Hawaii wordt bedoeld. In deze casusbeschrijving is geciteerd uit een e-mailbericht van de GGD Haaglanden uit 2013, dat recent is teruggevonden. De signalen uit 2011 zijn benoemd als signalen uit 2013. Het jaartal 2012 blijkt een typefout te zijn, uit de eigenschappen van het document blijkt dat het is aangemaakt in oktober 2013. Voor de 0.9 versie zijn er interne opwerkversies geweest. Er is geen latere versie. Uit dit antwoord wordt nog maar eens duidelijk dat de interne informatiehuishouding in dit dossier onvoldoende op orde is.

13. **Op welke datum, in welk tijdvak, is/zijn de eerste queries in CAF-11 gemaakt waarbij bijzondere persoonsgegevens - waaronder tweede nationaliteit – werden meegenomen? Is er in CAF-11 eerst een query gedraaid (met verwerking van tweede nationaliteit), en is daarna een analyse gemaakt?**

Eind september 2013 zijn er standaard query-verzoeken gedaan. De reikwijdte van deze verzoeken is in het geval van kinderopvangtoeslag gebaseerd op bijvoorbeeld een adres of een LRK-id (identificatienummer in de Landelijke Registratie Kinderopvang) van gastouderbureaus of gastouders. In deze standaard query-verzoeken werden gegevens gevraagd over de vraagouders, zoals bsn, geboortedatum, datum start toeslag en ook de 1^e en 2^e nationaliteit. De query is begin oktober 2013 overgedragen aan een medewerker van Toeslagen, die vervolgens analyses heeft gemaakt, zoals op ouder-kindrelaties tussen gast- en vraagouder en hoge opvanguren.

14. **Wilt u daarnaast de bevindingen en onderliggende documenten van deze auditors verstrekken, die ten grondslag lagen aan uw brief van 11 oktober 2018? Welke documenten waren op dat moment reeds geïdentificeerd?**

In mijn brief van 11 oktober 2018 heb ik aan uw Kamer vier maatregelen aangekondigd, naar aanleiding van drie problemen die ik had geconstateerd; de hoge snelheid van de stopzetting, er werd niet voldaan aan de standaard omtrent informatievoorziening en het zelflerend vermogen van Toeslagen was te beperkt geweest. Een van deze maatregelen zag op het onderzoek door deze auditors. Hierbij gaf ik aan dat de aanleiding voor dit onderzoek een beroepszaak van 10 september 2018 was, omdat bleek dat niet alle stukken in de dossiers van de belanghebbende waren gevoegd. Daarom heb ik de opdracht gegeven aan twee EDP-auditors om de systemen van Toeslagen te doorzoeken op stukken over het CAF 11-project. Hieruit zijn twee aanvullende stukken op 11 oktober 2018 vertrouwelijk met uw Kamer gedeeld en zes stukken op 20 november 2018 (deze zijn later openbaar gemaakt). Voor de nadere toelichting omtrent de problemen en maatregelen verwijst ik u naar de brief van 11 oktober 2018.

15. **Zijn voornoemde twee e-mails aangetroffen in het onderzoek van de auditors? Is het ongedateerde rapport 'Bevindingen inzake GOB uit 2011 aangetroffen? Wanneer? Zo nee, waarom niet? Zo ja, waarom is de Kamer daar toen niet over geïnformeerd?**

De EDP-auditors hebben ook de signalen van de GGD uit 2011 aangetroffen, deze waren al onderdeel van het onderzoeksdossier van Toeslagen. Echter is er op dat moment helaas geen acht op geslagen dat de communicatie met uw Kamer steeds uitging van 2013 en dat dit ten aanzien van een deel van de signalen gecorrigeerd diende te worden.

16. **Bestaan er nog documenten die de EDP-auditors hebben aangetroffen waarover u de Kamer (nog) niet hebt geïnformeerd? Zo ja, welke?**

Zie voor de beantwoording van deze vraag het antwoord op vraag 8.

17. **Kunt u de Kamer een afschrift doen toekomen van de Conclusie van Antwoord van 13 juni 2018, die door de Landsadvocaat is**

ingebracht in de civiele procedure van het gastouderbureau?

Nee, er is sprake van een lopende civiele procedure van het gastouderbureau. Daarbij wordt opgemerkt dat vraagouders geen partij zijn in deze procedure.

17. **Over welke informatie beschikte de Landsadvocaat bij het opstellen van de Conclusie van Antwoord? Wist de Landsadvocaat op dat moment dat in deze zaak verouderde informatie uit 2011 is gebruikt om een onderzoek in 2013 te rechtvaardigen? Waarom is deze relevante informatie aan de rechter onthouden? Welke acties heeft u ondernomen om te bewerkstelligen dat in het thans lopende hoger beroep alsnog alle juiste informatie beschikbaar komt?**

Het gastouderbureau heeft tegen de Staat een civiele procedure gestart. De landsadvocaat is namens de Staat opgetreden en is voorzien van relevante informatie om inhoudelijk te kunnen reageren op de vorderingen van het gastouderbureau, waarbij de standpunten van de Staat zijn voorzien van bewijs. Het gastouderbureau heeft hoger beroep ingediend en op dit moment is onbekend tegen welke oordelen van de rechter het gastouderbureau standpunten gaat innemen.

18. **Beschikte de Landsadvocaat in juni 2018 over alle onderliggende documenten die deel uitmaakten van de Wet openbaarheid bestuur (Wob)-procedure over CAF Hawaï, waaronder het rapport van Belastingdienst [] van mei 2016, dat door u pas op 30 november 2018 aan de Kamer is gestuurd?**

De Landsadvocaat beschikte ten behoeve van het opstellen van de conclusie van antwoord die op 12 juni 2018 is ingediend over de relevante informatie, waaronder de documenten zoals vermeld in de inventarislijst van het Wob besluit van 12 juni 2018 en het rapport van de Belastingdienst [] van mei 2016.

19. **Beschikte de Landsadvocaat in juni 2018 over de twee eerder genoemde e-mails van de GGD, en het ongedateerde rapport 'Bevindingen inzake GOB [] uit 2011?**

Nee.

20. **Klopt het dat u in het persgesprek van 11 juni heeft gezegd dat gemaakte fouten u pas duidelijk werden nadat 'ik zelf de stukken ging bestuderen'? Wanneer was dat? Waarom heeft u de stukken niet eerder bestudeerd? Was deze informatie u niet eerder verstrekt door de Belastingdienst? (BOA)**

Mede in voorbereiding op de Adviescommissie uitvoering toeslagen heb ik Toeslagen gevraagd dieper onderzoek te doen naar het stopzetten van de kinderopvangtoeslag van een groep ouders waarbij in de gang van zaken veel niet goed is gegaan. Uit dit diepere onderzoek is een analyse naar voren gekomen die eerder, voortvloeiend uit onvoldoende op orde zijnde interne informatiehuishouding in dit dossier, ook bij mijzelf, niet voorhanden was. Ik heb uw Kamer dit toegelicht in mijn brief van 11 juni jl.

21. **Wilt u de Kamer een afschrift doen toekomen van de veertien documenten zoals door u benoemd in de brief van 30 november 2018, de documenten waarover de Landsadvocaat oordeelde dat**

zij niet ingebracht hoefden te worden in lopende procedures? Zo nee, waarom niet?

Aan de Landsadvocaat is een aantal door de EDP-auditors gevonden stukken verstrekt die mogelijk relevant zouden kunnen zijn voor een lopende beroepsprocedure. Het gaat daarbij om stukken die uitsluitend betrekking hebben op een specifieke belanghebbende. Aan de Landsadvocaat is gevraagd om ook deze stukken te beoordelen. De Tweede Kamer is geen partij in de lopende procedures en de stukken geven geen extra inzicht in de brede gang van zaken binnen het CAF 11-project. Om die reden kan ik u de afschriften van de aan de Landsadvocaat verstrekte stukken niet aan uw Kamer doen toekomen.

21. **Klopt het dat het bij de documenten die volgens de Landsadvocaat niet ingebracht hoefden te worden in lopende procedures, gaat om rapporten van de zogeheten actualiteitsbezoeken bij (gast)ouders in november 2013?**

Bij de aan de Landsadvocaat verstrekte stukken zaten geen rapporten van bezoeken aan de (gast)ouders in november 2013.

22. **Welk bewijs van fraude of misbruik is vastgesteld bij een van die gastouders, waarbij actualiteitsbezoeken zijn afgelegd in november 2013? Wilt u per casus toelichten welke fraude is vastgesteld, en tot welke sancties dat heeft geleid? Wilt u daarnaast toelichten waarom eerst sprake is van onderzoek naar twintig ouders, dan zestien en daarna veertien?**

Er is naar aanleiding van de actualiteitsbezoeken geen bewijs van fraude of misbruik vastgesteld bij een van de zestien bezochte gastouders. Deze bezoeken waren gericht op het verzamelen van actuele informatie over de kinderopvang. Bij deze bezoeken werd geconstateerd dat een deel van de kinderen niet aanwezig was en dat bij sommige gastouders de administratie niet op orde was. Daarop is vervolgonderzoek bij het gastouderbureau ingesteld en zijn urenstaten van de betreffende gastouders opgevraagd. Ook deze urenstaten gaven aanleiding tot onderzoek over het recht op kinderopvangtoeslag van de vraagouders die bij deze gastouders zijn aangesloten. Het onderzoek bij de vraagouders is vervolgens via de reguliere toezichtsbehandeling opgepakt. De geconstateerde tekortkomingen waren dusdanig dat geconcludeerd is dat geen sprake was van fraude bij de gastouders en het gastouderbureau. Wel was het voldoende aanleiding om de vraagouders te controleren.

In de brief van 11 september 2018 aan uw Kamer is aangegeven dat er tot april 2014 twintig gevallen zijn beoordeeld waarin gastouderopvang door bemiddeling van het betrokken gastouderbureau plaatsvond. Deze twintigvraagouders zijn toe te delen aan zestien gastouders. De veertien gastouders komt voort uit het onderzoek naar toezicht in de gastouderopvang in opdracht van het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid. Zie de antwoorden op vragen 28 en 29 voor een nadere toelichting hierover.

23. **Hoe is de selectie tot stand gekomen van de twintig ouders, waarnaar onderzoek is gedaan? Is, voordat werd besloten op welke adressen actualiteitsbezoeken zouden plaats vinden, de (tweede) nationaliteit van ouders in beeld gebracht of verwerkt? Wilt u per casus aangeven of er een relatie is met (tweede) nationaliteit?**

Naar aanleiding van de analyse aan de hand van de uitgevraagde standaard query met gegevens over de vraagouders, is een selectie gemaakt van zestien gastouders. De selectie van de zestien gastouders, die de opvang voor twintig vraagouders voor hun rekening namen, is tot stand gekomen op basis van een analyse van ouder-kind relaties en hoge opvanguren. Daarbij is rekening gehouden met een landelijke verspreiding, in vier regio's zijn ieder vier gastouders geselecteerd.

23. **Herinnert u zich het antwoord op een verzoek van de Kamer van 21 april 2015 over fraude met kinderopvangtoeslag⁸? Kunt u toelichten hoe en op grond waarvan in 2014 87 van de 700 gastouderbureaus zijn onderworpen aan extra toezicht? Welke selectie vond plaats en op grond van welke informatie?**

Ja, dat herinner ik mij. Uw Kamer verwijst naar de Kamerbrief van de minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid en de staatssecretaris van Financiën van 21 april 2015⁸. De passage over het toezicht van Toeslagen heeft betrekking op een onderzoek naar het toezicht en kwaliteit in de gastouderopvang in opdracht van het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid. Een overzicht van alle resultaten is beschreven in de rapportage "Toezicht versterken door samenwerken" uit 2016. Voor de selectie van de 87 bureaus is gebruik gemaakt van de risicoprofielen van de GGD-en en is er een risicoselectie gemaakt door de antifraudebox van de Belastingdienst. Selectiecriteria van de antifraudebox waren onder andere omzetgegevens, loonbelastinggegevens en invorderingsgegevens. Door de GGD GHOR Nederland, Belastingdienst, VNG en individuele GGD-en zijn in de periode 2014 – 2016 uiteindelijk 77 gastouderbureaus bezocht.

24. **Kunt u toelichten hoe en op grond waarvan vervolgens door de Belastingdienst 75 gastouderbureaus 'risicogericht' zijn geselecteerd? Is bij die selectie (tweede) nationaliteit gebruikt of verwerkt? In hoeveel van die 75 gevallen was sprake van ouders met een tweede of andere nationaliteit?**

Van de 87 hierboven genoemde gastouderbureaus zijn er 12 door Toeslagen geselecteerd voor toezicht via het CAF op basis van de resultaten uit de antifraudebox van de Belastingdienst. De overige 75 zijn niet via Toeslagen voor het CAF geselecteerd, maar via het reguliere toezicht. Nationaliteit is geen selectie criterium in de antifraudebox van de Belastingdienst. De vraagouders zijn in dit onderzoek niet in beeld geweest.

25. **Was het gastouderbureau uit [] een van die 75 bureaus, en onderdeel van de in voornoemde brief benoemde twaalf CAF-zaken?**

Nee, het gastouderbureau maakte geen onderdeel uit van de 77 bureaus in het onderzoek.

26. **Onder welk van de vijf in de brief van 21 april 2015 aangeduide categorieën viel het gastouderbureau uit [] (1. Niets aan de hand, geen fraude, 2. Onjuistheden, geen fraude, 3. Verkeerde intentie, verder onderzoek naar fraude, 4. Fraude met kinderopvangtoeslag, 5. Fiscale fraude)? Op grond van welke**

⁸ Kamerstukken II, vergaderjaar 2014-2015, 17 050, nr. 503.

CONCEPT

onderliggende informatie en documenten werd dit oordeel in april 2015 over het gastouderbureau in vastgesteld? Hoe verhoudt dit zich tot het overdrachtsdocument Casus Hawaï van 3 april 2014, het draaiboek van 10 april 2014, de analyse Casus Hawaï van 1 juni 2014 en de gespreksaantekeningen en de interne notitie met bevindingen uit mei 2014?

Zoals bij het antwoord op vraag 30 is aangegeven, maakte het gastouderbureau geen onderdeel uit van de selectie van 77 gastouderbureaus.

26. **Welke ‘onderhandenwerkversies’ van de evaluatie CAF Hawaï zijn aangetroffen? Van welke datum zijn zij? Lagen de cijfers van ‘voorjaar 2015’ (zoals vermeld op pagina 2) van deze evaluatie ten grondslag aan de beantwoording van de Kamervragen van april 2015? Wanneer is de evaluatie voor het eerst gemaakt?**

Het evaluatie rapport dateert van 24 februari 2016. Er zijn geen andere versies van dit document aangetroffen. **PM**

27. **Kunt u aangeven wanneer het niet-gedateerde document ‘Interne notitie met bevindingen’ is opgesteld?**

Dit document is aangemaakt op de dag van het bezoek aan het gastouderbureau en de volgende dag afgemaakt. Volgens de eigenschappen van het document dateert het document van 21 mei 2014.

28. **Kunt u toelichten hoe het kan dat de Belastingdienst in een procedure bij de Raad van State in 2017 heeft geciteerd uit deze interne notitie met bevindingen, ter onderbouwing van beschuldigingen jegens een vraagouder? Waarom is deze notitie zelf niet ingebracht in de procedure?**

In een procedure heeft de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State vragen gesteld aan de Belastingdienst/Toeslagen. Naar aanleiding van deze vragen heeft de Belastingdienst/Toeslagen geput uit een intern stuk waarin bevindingen zijn opgenomen. Deze informatie is gebruikt om nader te motiveren waarom de kinderopvangtoeslag van de vraagouder was stopgezet. Ik weet niet waarom dit stuk niet is ingebracht in de procedure. Ik meen dat in deze - inmiddels afgeronde - procedure gegeven deze specifieke situatie dit document een op de zaak betrekking hebbend stuk is. Vorig jaar heb ik uw Kamer toegezegd dat de Belastingdienst/Toeslagen stukken ruimhartig zal overleggen, hetgeen inmiddels in procedures ook tot het overleggen van aanvullende stukken heeft geleid.

29. **Aan wie waren de twee GGD Rijnmond-e-mails uit april 2011 gericht en wat heeft de Belastingdienst daar op dat moment mee gedaan? Wat is hierop geantwoord? Bestaan hier nadere documenten over?**

Deze e-mails waren gericht aan een medewerker van Belastingdienst MKB, die buitentoezicht uitvoerde voor Toeslagen en aldaar contactpersoon was voor de GGD. Deze medewerker heeft de e-mails doorgestuurd aan Toeslagen. Toeslagen heeft er op dat moment geen gevolg aan gegeven. Bij de start van het CAF-team in 2013 zijn deze signalen samen met het signaal van 26 september 2013 opgepakt als start voor de CAF 11-zaak.

29. **Welke vijf documenten uit 2011 zijn aangetroffen in het EDP-onderzoek die betrekking hebben op het gastouderbureau uit ?**

Er zijn twee e-mails en de bevindingen van GGD Rijnmond aangetroffen bij de inventarisatie door de EDP-auditors.

30. **Wat is de bron van het citaat van de inspecteur Haaglanden, zoals genoemd in de Casusbeschrijving Hawaï van 7 oktober 2013? Klopt het dat de GGD Haaglanden u heeft laten weten dat een dergelijk citaat in het dossier niet is aangetroffen? Klopt het dat in 2013 door GGD Haaglanden geen vermoedens van misbruik of misbruik aan de Belastingdienst zijn gemeld inzake het gastouderbureau uit ?**

Het citaat staat niet vermeld in het betreffende inspectierapport. Naar nu blijkt is dit gecommuniceerd in een e-mailbericht van 26 september 2013 van GGD Haaglanden (destijds de GGD Den Haag) aan de Belastingdienst. Dit betrof een signaal, omtrent de urenverantwoording, bij een gastouder die bij het betrokken gastouderbureau aangesloten was. Er is regelmatig contact met de Belastingdienst naar aanleiding van zorgen, met een nadrukkelijke piek aan mogelijke fraudezaken tussen 2011-2013. De inspectiebezoeken aan de bij het betrokken gastouderbureau aangesloten gastouders in Den Haag gaven voldoende aanleiding tot zorg bij toezichthouder GGD Haaglanden.

31. **Klopt het dat in de casusbeschrijving Haaglanden gaat om één gastouder die daarvoor werd bemiddeld door twee andere bureaus, die beiden in 2012 werden uitgeschreven uit het Landelijk Register Kinderopvang (LRK)?**

De GGD Haaglanden heeft aangegeven dat in die regio 38 gastouders aangesloten zijn geweest bij het gastouderbureau. Hiervan zijn er 33 uitgeschreven in de periode 2012 tot en met 2015. De laatste bij het gastouderbureau aangesloten gastouder in Den Haag is uitgeschreven in januari 2018.

In de betreffende casus was de gastouder aangesloten bij drie gastouderbureaus. De GGD Haaglanden had zorgen over het kwaliteitsniveau van twee van deze drie gastouderbureaus (en hun gastouders). Het gastouderbureau waar geen zorgen over bestond heeft overigens maar kort geregistreerd gestaan en is verkocht aan een andere partij.

32. **Bent u op de hoogte van de GGD-rapporten over deze gastouder? Klopt het dat, ondanks voorstellen tot handhaving van de GGD inzake deze gastouder de gemeente niet heeft gehandhaafd? Klopt het dat het gastouderbureau uit deze gastouder te goeder trouw heeft laten uitschrijven uit het LRK?**

De GGD Haaglanden heeft gemeld dat de gemeente Den Haag op alle inspectierapporten heeft gehandhaafd, dus ook op die van de gastouders van het betrokken gastouderbureau. Het uitschrijven van een gastouder is altijd de verantwoordelijkheid van het gastouderbureau zelf. Indien een gastouderbureau een gastouder niet uitschrijft terwijl dat wel zou moeten, dan zal de gemeente handhavend optreden en mogelijk ook een boete opleggen wegens het niet onverwijld doorgeven van een wijziging, zoals een uitschrijving.

De betreffende gastouder is in augustus 2014 uitgeschreven uit het LRK.

32. **Kunt u in een tijdlijn precies reconstrueren hoe, en op grond van welke aanleiding, onjuiste en verouderde informatie uit 2011 tweeëneenhalf jaar later alsnog is gebruikt om het onderzoek CAF-11 te starten, en wie daartoe opdracht gaf?**
33. **Wilt u daarbij toelichten op grond van welke informatie en analyse het gastouderbureau werd aangemerkt als mogelijke facilitator? Welke concrete onderzoekshandelingen in oktober 2013 lagen ten grondslag aan het opstellen van de casusbeschrijving Hawaii?**
In mijn Kamerbrief van 11 juni jl. wordt deze toelichting gegeven onder onderdeel A. 'de context rondom fraudebestrijding in 2013 en de onderzoeksfase in CAF 11'. Aanvullende daarop heeft het signaal van de GGD Haaglanden van 26 september 2013 een impuls gegeven aan de start van CAF 11.
34. **Wilt u de Kamer hiervan een afschrift van de casusbeschrijving Hawaii doen toekomen? Wilt u tevens de bijlage meezenden, waarin de verschillen tussen versie 0.1, 0.2 en 0.9 worden beschreven? Waarom heeft u eerder geoordeeld dat het niet nodig was deze versies aan de Kamer te doen toekomen?**
Zie voor de beantwoording van deze vraag het antwoord op vraag 14.
35. **Hebben de EDP-auditors de GGD-e-mails uit 2011 aangetroffen? Zo nee, waarom niet? Zo ja, waarom heeft u de Kamer niet uit eigen beweging geïnformeerd dat sprake was van verouderde informatie?**
Zie voor de beantwoording van deze vraag het antwoord op vraag 17.
36. **Kunt u toelichten hoe en wanneer uw ministerie de e-mails van de GGD aantrof?**
Dat was in mei 2019. Ik heb uw Kamer deze e-mails als bijlage bij mijn brief van 11 juni jl. doen toekomen.
37. **Is het ongedateerde rapport 'Bevindingen inzake GOB uit 2011 door de EDP-auditors aangetroffen? Wanneer? Zo nee, waarom niet? Zo ja, waarom is de Kamer daar toen niet over geïnformeerd?**
Zie voor de beantwoording van deze vraag de beantwoording van de vraag 17.
38. **Weet u zeker dat u het originele ongedateerde document over gastouderbureau (GOB) aan de Kamer heeft verstrekt, of gaat het hier om een versie die Trouw en RTL Nieuws (online) publiceerden? Beschikte u daarvoor over dit document?**
Toeslagen beschikte over het originele word-document dat is opgesteld door de GGD. Dit document is aanwezig in het CAF 11 dossier. De aanmaakdatum in de eigenschappen van het document is april 2011. Het document is per e-mail verstuurd door GGD Rijnmond, datum 13 april 2011. Per abuis is de versie van Trouw en RTL Nieuws in eerste instantie gedeeld, in plaats van de originele versie zoals in het CAF 11 dossier is opgenomen.

39. **Klopt het dat aanvankelijk door medewerkers van Toeslagen oppervlakkig is gezocht, zoals de EDP-auditors vaststellen? Hoe beoordeelt u dit?**
Nee, dit klopt niet. De EDP-auditors hebben aangegeven dat de zoekactie van de medewerkers van Toeslagen, tot vrijwel dezelfde resultaten leidden als hun eigen onderzoek. Met name de lijst met bestanden van de projectleider was omvangrijk.
40. **Klopt het dat medewerkers die ook betrokken waren bij CAF-11 en de afhandeling ervan een rol speelden bij de selectie van documenten ten behoeve van het onderzoek van de EDP-auditors?**
Inherent aan de werkwijze van EDP-auditors is dat zij toelichting krijgen van de organisatie waar het onderzoek plaats vindt. Ook bij Toeslagen is zo'n toelichting gegeven aan de EDP-auditors over de beschikbare systemen en de inrichting daarvan. In dat kader heeft een medewerker van Toeslagen een lijst van mogelijke relevante mappen samengesteld. Daaruit volgt niet dat Toeslagen de selectie heeft gemaakt voor de auditors. De EDP-auditors hebben namelijk de lijst van Toeslagen vergeleken met een scan die in de zomer van 2018 is gemaakt door de centrale netwerkbeheerder van de Belastingdienst. Die scan is uitgevoerd op alle bestanden van de gehele Belastingdienst. Daarna hebben de EDP-auditors de Q-schijven (samenwerkingsgebieden) doorzocht aan de hand van trefwoorden⁹.
41. **Heeft u kennisgenomen van de opmerkingen over 'volledigheid' door de EDP-auditors? Hoe beoordeelt u de volgende passage: 'Geconstateerd dat een samenwerkingsgebied met de naam 'SG_TSL_UT_Beroepen-stukken CAF11' niet in de lijst is opgenomen. Alleen ... en ... hebben hier rechten. Kennelijk is dit een recent gemaakte nieuwe SG waarin ... en ... gegevens van de casus verzamelen. Beperking: Deze Q-schijf locatie hebben wij niet meegenomen in de scan.'?**
De Q-schijf 'Beroepstukken CAF 11' bleek een recent aangemaakt samenwerkingsgebied te zijn. Medewerkers van Toeslagen hebben stukken uit andere bestaande Q-schijven (samenwerkingsgebieden) naar deze map gekopieerd. Deze stukken staan dus ook op de andere Q-schijven en zijn dus in het onderzoek van de EDP-auditors betrokken.
42. **Zijn alle documenten in dit 'samenwerkingsgebied' wel opgenomen in de 262 documenten die Toeslagen op 26 september ter beschikking stelde? Zo nee, waarom niet? Aan wie werden die documenten ter beschikking gesteld?**
Op 26 september 2018 heeft Toeslagen aan mijn Ministerie 262 stukken gezonden die afkomstig zijn uit het samenwerkingsgebied Q:\VEPROW53\TSL_UT_Handhaving-Datawisseling\02. Intensief Toezicht - STEAM EN TWO\03. Dit betreft een Q-schijf (samenwerkingsgebied) van Toeslagen die vervolgens in het kader van het onderzoek van de EDP-auditors nogmaals doorzocht is, maar dan aan de hand van trefwoorden.
43. **Wilt u de Kamer een inventarislijst doen toekomen van deze 262 documenten?**

⁹ PM verwijzing Kamerbrief 21 juni

44. **Wilt u de Kamer een inventarislijst doen toekomen van de (ongeveer) 480 documenten die op 10 oktober door de auditors zijn aangetroffen op de N-schijf van [] het CAF-11-project?**
Nee, er is in eerdere Kamerstukken beoordeeld welke stukken relevant waren om te doen toekomen aan uw Kamer en die stukken heeft u ontvangen.
45. **Kunt u toelichten wat bedoeld wordt met de mededeling over deze documenten: „De stukken die niet relevant werden geacht zijn niet apart bewaard.”? Betekent dit dat deze documenten zijn vernietigd?**
Medewerkers van mijn ministerie hebben de bestanden van de Q-schijven van Toeslagen en van de N-schijf van de eerdergenoemde [] van het CAF beoordeeld op relevantie voor de Tweede Kamer of mogelijke relevantie voor een lopende beroepszaak. Zij hebben deze stukken daarna niet bewaard. Dit betekent niet dat de stukken vernietigd zijn; de bestanden die aan mijn ministerie gezonden zijn, zijn digitale kopieën. De stukken zijn nog wel aanwezig bij Toeslagen.
46. **Op welke datum is het ‘Proces van beoordeling onderzoek EDP-auditors’ opgesteld?**
Het stuk “proces van beoordeling onderzoek EDP-auditors” dateert van 6 november 2018. Dit is tevens de datum waarop de EDP-auditors het definitieve rapport hebben opgeleverd.
47. **Wilt u de Kamer een afschrift doen toekomen van de inventarislijst van de 198 stukken die de EDP-auditors op 22 oktober stuurden?**
Zie hiervoor de beantwoording op de vragen 51 en 52.
48. **Klopt het dat de EDP-auditors geen toegang hadden tot onderliggende documenten?**
Nee, dit klopt niet.
49. **Wie heeft beoordeeld waarom het merendeel van de hiervoor genoemde documenten niet hoefde te worden vrijgegeven?**
De door de EDP-auditors gevonden bestanden zijn door medewerkers van mijn ministerie beoordeeld. Bij het beoordelen van de stukken is uitgegaan van ‘delen, tenzij’, ten behoeve van de lopende procedures bij twintig vraagouders.
Van de gevonden bestanden zijn 14 stukken aan de Landsadvocaat verstrekt om te beoordelen of deze moesten worden toegevoegd aan de dossiers van de lopende beroepszaken. Tevens zijn er, in 2018, in totaal zestien documenten ter vertrouwelijke inzage aan uw Kamer verzonden.
50. **Kunt u aangeven welke stappen u en de dienst op korte termijn gaat zetten in de afhandeling van de dossiers?**
In mijn brief van 11 juni jl. geef ik aan welke maatregelen worden genomen om de situatie voor de betrokken ouders recht te zetten. Ik heb de Adviescommissie uitvoering toeslagen gevraagd mij daarbij te helpen, en daarbij rekening te houden met de gerechtvaardigde belangen van de toelaggerechtigden. Ook heb ik de Adviescommissie

gevraagd advies uit te brengen over de mogelijkheden voor Toeslagen om binnen de wettelijke kaders en de grenzen van de uitvoerbaarheid – waar nodig – maatwerk te bieden aan de betrokken ouders. Meer in het algemeen gaat de Adviescommissie bezien hoe ouders anderszins tegemoet kunnen worden genomen.

Gelet op de maatschappelijke urgentie heb ik de adviescommissie gevraagd om zo snel mogelijk, rekening houdend met het zomerreces, met een deeladvies te komen over de vraag welke beleids- en beoordelingsruimte Toeslagen naar het oordeel van de adviescommissie heeft in de verdere afhandeling van de zogenoemde CAF 11- zaken en in aanverwante zaken. Het eindrapport van de adviescommissie wordt eind 2019 verwacht.

Om te voorkomen dat ouders in deze CAF 11 zaak (verder) in problemen kunnen komen, heb ik besloten om de invordering (inclusief verrekening met lopende toeslagen) van de betreffende terugvorderingen kinderopvangtoeslag op te schorten in afwachting van de adviezen van de Adviescommissie uitvoering toeslagen.

50. Waarom heeft het onderzoek plaatsgevonden op het signaal uit 2011 en wat is de rol van het onderzoek uit 2013 geweest?

In mijn Kamerbrief van 11 juni jl. wordt deze toelichting gegeven onder onderdeel A. ‘de context rondom fraudebestrijding in 2013 en de onderzoeksfase in CAF 11’. Aanvullende daarop heeft het signaal van de GGD Haaglanden van 26 september 2013 een impuls gegeven aan de start van CAF 11.

51. Welke alarmbellen zijn wanneer afgegaan bij het gebruik van rapport dat volgde op het signaal uit 2011?

Zoals bij de beantwoording van vraag 8 is aangegeven, was er naast de twee signalen uit 2011 ook sprake van een signaal in 2013.

52. Is in de afhandeling van de zaken nu duidelijk voor alle betrokkenen welke informatie nodig is zodat de Belastingdienst aan de slag kan?

53. Worden mensen actief geholpen in het aanleveren van de gevraagde informatie?

Na het advies van de Adviescommissie uitvoering Toeslagen zal mogelijk een herbeoordeling van individuele zaken plaatsvinden. Daarbij wordt zoveel mogelijk gebruik gemaakt van de reeds aanwezige informatie.

Ik wil benadrukken dat ik me realiseer dat deze gezinnen door het optreden van de overheid tekort zijn gedaan en dat zij mogelijk daardoor in problemen zijn geraakt. Ik ben vastberaden om dat zo snel mogelijk recht te zetten. Ik heb de Adviescommissie uitvoering toeslagen gevraagd mij daarbij te helpen.

(Gelijk trekken met antwoord op vraag 58). In het geval daarbij nog aanvullende informatie nodig zou zijn, dan zal aan betreffende ouders helder worden gecommuniceerd welke informatie benodigd is en op welke manier deze dan kan worden verstrekt.

54. Zijn de dossiers van de betrokkenen op orde?

Ik heb eerder bericht dat de interne informatiehuishouding van Toeslagen in dit dossier onvoldoende op orde was. Er wordt momenteel gewerkt aan het zoveel mogelijk complementeren van alle dossiers, mede op verzoek van de adviescommissie uitvoering

Toeslagen.

54. **Wanneer zijn de tekortkomingen uit de rapporten uit 2013 en volgende opgelost?**
55. **Wanneer zijn de tekortkomingen uit het rapport uit 2011 opgelost?**
56. **Uit welke documenten blijkt dat de tekortkomingen uit rapport 2011 zijn opgelost?**

Uit het inspectierapport van 20 september 2012 blijkt dat de tekortkomingen die op 31 mei 2011 waren geconstateerd zijn hersteld. Tijdens deze inspectie zijn wel twee nieuwe tekortkomingen geconstateerd. Uit het eerstvolgende inspectierapport (dd. 9 april 2013) blijkt dat ook deze tekortkomingen zijn hersteld en dat alle getoetste elementen voldoen aan de Wet kinderopvang en kwaliteitseisen peuterspeelzalen. De hier aangehaalde inspectierapporten zijn openbaar en te raadplegen in het Landelijk Register Kinderopvang. De betreffende inspectierapporten zijn op 13 juni jl. ook aan uw Kamer verzonden. Overigens waren deze rapporten niet de basis voor het onderzoek.

57. **In de evaluatie CAF Hawaï wordt melding gemaakt van 317 betrokken BSN's, waarvan bij 248 de toeslag is stopgezet. Hoe verklaart u het verschil tussen de 302 ouders en de 235 stopzettingen die u noemt in uw brief van 11 juni?**

Zoals eerder is aangegeven, was de informatiehuishouding in dit dossier niet op orde. In de loop van de behandeling zijn de aantallen vraagouders en stopzettingen steeds beter in beeld gebracht. Uiteindelijk zijn 302 vraagouders in de populatie betrokken, waarvan 235 ouders in 2014 kinderopvangtoeslag hadden.

58. **Wilt u alsnog de vragen 17, 18, 19 en 20 van de commissie Financiën beantwoorden die zijn gesteld over de brief van de staatssecretaris van Financiën van 29 maart 2019 over zijn toezeggingen en op 11 juni 2019 zijn beantwoord¹⁰? Meer precies: kunt u aangeven welke vraagouder aan welke gastouder en welk gastouderbureau waren gekoppeld, zodat duidelijk wordt hoe per bureau de bezwaar- en beroepsprocedures zij verlopen?**

Er zijn 302 vraagouders meegenomen in de onderzoekspopulatie. Daarvan waren er 272 aangesloten bij het betrokken gastouderbureau in 2012 en/of 2013 en/of 2014. Er waren 129 vraagouders aangesloten bij dit gastouderbureau die eerder aangesloten waren bij een ander gastouderbureau. Uit deze populatie zijn vijf vraagouders opgenomen die niet zijn overgegaan naar het betrokken gastouderbureau. Tot slot zijn er 23 vraagouders die aan het betrokken gastouderbureau te relateren zijn omdat ze in de toeslagaanvraag de adresgegevens of het LRK nummer van het betrokken gastouderbureau hebben gebruikt. De bezwaar – en beroepsprocedures hebben betrekking op de vraagouders, niet op de gastouders of het gastouderbureau.

59. **Op welke punten is de wetgeving te rigide? Kunt u daar al specifieker over zijn?**

Ik wil niet vooruitlopen op de opdracht van de Adviescommissie uitvoering toeslagen. Ik merk wel op dat de CAF11 zaak voorbeelden

¹⁰ Kenmerk 2019Z11807

laat zien dat Toeslagen weinig wettelijke manoeuvreerruimte had om anders te beslissen bij het vaststellen van het recht op kinderopvangtoeslag. Zoals toegezegd in de Kamerbrief van 11 juni jl.¹¹ ga ik samen met de staatssecretaris van Sociale Zaken en Werkgelegenheid nader onderzoeken of in schrijnende situaties tot een meer proportionele benadering gekomen kan worden.

59. **Om hoeveel gevallen gaat het waar de dwanginvordering en verrekening van toeslagen nu opgeschort wordt? Wat betekent opschorten in dit geval? Voor bepaalde tijd? Tot na het advies van de Adviescommissie?**

Voor in totaal 154 openstaande terugvorderingen kinderopvangtoeslag over de toelagsjaren 2012, 2013 en 2014 is de invordering, inclusief verrekening, opgeschort. Het betreft 86 ouders. Dit zal zo blijven, totdat duidelijk is wat het advies van de adviescommissie voor elke betrokkene betekent en wat de gevolgen voor de nog te betalen terugvorderingen zijn. Voor de volledigheid wil ik benadrukken dat ik me realiseer dat deze gezinnen door het optreden van de overheid tekort zijn gedaan en dat zij mogelijk daardoor in problemen zijn geraakt. Ik ben vastberaden om dat zo snel mogelijk recht te zetten. Ik heb de Adviescommissie uitvoering toeslagen gevraagd mij daarbij te helpen.

60. **Is voor de meer proportionele benadering van de jaarsystematiek van de kinderopvangtoeslag een wetwijziging nodig?**

Zoals toegezegd in de Kamerbrief van 11 juni jl.¹² ga ik samen met de staatssecretaris van Sociale Zaken en Werkgelegenheid nader onderzoeken of tot een meer proportionele benadering gekomen kan worden.

61. **Wat is de relatie geweest tussen risicoprofielen en signalen van de GGD, de gemeente of de Belastingdienst bij de opsporing van fraude? Hoe werkt dat?**

Bij het opsporen van mogelijke fraude werken GGD-en en Belastingdienst samen. De GGD hanteert een systeem van risicoprofielen (zoals is toegelicht in het hiervoor genoemde onderzoeksrapport). De Belastingdienst maakt gebruik van de antifraudebox. Een nadere toelichting over het gebruik in de praktijk is opgenomen bij de beantwoording op vraag 29.

62. **Klopt het dat, hoewel er onregelmatigheden in de dossiers van de ouders werden aangetroffen, dit onvoldoende was voor een fraudezaak tegen het gastouderbureau? Waarom werd dan bij het reguliere toezicht vervolgens wel de hele populatie van vraagouders gecontroleerd? Hoe kwam dat besluit tot stand?**

Er is inderdaad geen strafrechtelijk onderzoek gestart tegen de houder van het gastouderbureau. Dit staat er echter niet aan in de weg om de juistheid van de individuele aanvragen te controleren. De bevindingen bij de bezoeken aan zestien gastouders en de beoordeling van acht dossiers van vraagouders bij het gastouderbureau zijn de aanleiding geweest om de hele populatie van vraagouders te controleren.

¹¹ Vergaderjaar 2018–2019, 31 066, nr. 490

¹² Vergaderjaar 2018–2019, 31 066, nr. 490

63. **Is er nu een beeld van de hele groep van 302, uitgesplitst naar jaren en bureaus, van het aantal ouders waarvan de toeslagen volstrekt ten onrechte zijn stopgezet? Klopt het dat bij veel gevallen, hoewel de wet ingewikkeld was en de uitvoering te streng, het toch zo is dat zij zich wel keurig aan de wet hebben gehouden?**

Over de jaren 2012, 2013 en 2014 geldt dat in totaal 50% van de aanvragers recht heeft op kinderopvangtoeslag of deze in de bezwaar- of beroepsfase weer heeft gekregen ter grootte van minimaal 70% van hun oorspronkelijke toeslagaanvraag. Om te voorkomen dat ouders verder in problemen komen, is in afwachting van de adviezen van de Adviescommissie uitvoering toeslagen, de (dwang)invordering en verrekening met lopende toeslagen in de (lopende en afgesloten) CAF 11-zaken reeds opgeschort.

64. **Op welke punten in het proces van de afgelopen jaren heeft het geschorst aan de rechtsbescherming van mensen tegenover een overheid die te streng en onzorgvuldig is geweest?**

In het proces sinds 2014 met de betrokken 302 ouders is het nodige fout gegaan. Toeslagen hadden niet stopgezet mogen worden, maar hadden moeten worden opgeschort. En ouders die aanvullende gegevens aanleverden die nog niet compleet waren, kregen geen duidelijke terugkoppeling over wat nog ontbrak. Tevens is er in veel gevallen aanzienlijke vertraging geweest in het behandelen van ingediende bezwaar- en beroepschriften en de klachtafhandelingen, en is er in het algemeen gebrekkig gecommuniceerd met de ouders. Ook documentatieverstrekking in rechtszaken was in sommige gevallen onvoldoende.

De Adviescommissie uitvoering toeslagen zal in haar eindrapport naar aanleiding van de motie van het lid Omtzigt meenemen hoe het in algemene zin is gesteld met de praktische rechtsbescherming van de toeslaggerechtigden en welke verbeteringen wenselijk zijn.

Daarnaast zal ik uitvoering geven aan de motie van het lid Leijten5, waarin zij verzoekt bij een bezwaarprocedure altijd de menselijke maat te hanteren, en de dienstverlening naar de belastingplichtige niet te staken. Ik kom in dat kader in het najaar 2019 terug op de deelname van Toeslagen in het traject 'Maatwerk in Dienstverlening' van de secretarissen-generaal, uitgevoerd door ABD Topconsult.

65. **Is er sprake geweest van etnisch profileren?**
66. **Is er een aantal mensen als groep gecontroleerd en behandeld op basis van de risicoprofielen en signalen?**
67. **Kunt u uitsluiten dat bij die besluitvorming nationaliteit een rol heeft gespeeld?**

Zoals in mijn brief van 11 juni jl. aangegeven keur ik etnisch profileren ten strengste af. In deze brief is tevens toegelicht op welke manier nationaliteit aanwezig is in de systemen van Toeslagen. Ik kan in ieder geval zeggen dat in de specifieke aanpak richting CAF 11 ouders de hele groep van 302 ouders op dezelfde wijze is behandeld. De Autoriteit Persoonsgegevens heeft een onderzoek opgestart, gericht op de verweking van gegevens omtrent tweede nationaliteit in het systeem van Toeslagen en/of in het kader van de controle op de kinderopvangtoeslag. Ik wacht de uitkomsten van hun onderzoek met belangstelling af.

68. **Binnen hoeveel weken kunt u de 305 ouders concreet herbeoordelen en compenseren voor het leed?** 1
Ik ben vastberaden dit zo snel mogelijk recht te zetten, waarbij het belangrijk is dat dit wel zorgvuldig gebeurt. Zoals aangekondigd in de kamerbrief van 11 juni jl. heb ik de Adviescommissie uitvoering toeslagen onder leiding van de heer Donner gevraagd mij te helpen en advies te geven over de mogelijkheden om binnen de wettelijke kaders en de grenzen van uitvoerbaarheid – waar nodig – maatwerk te bieden aan de betrokken 302 ouders.
69. **Wanneer is het bevindingenoverzicht door de Belastingdienst ontvangen?** 3
Het bevindingenoverzicht van de GGD Rijnmond is in april 2011 door Toeslagen ontvangen.
70. **Is bij het nadere onderzoek bekeken voor welke gastouderbureaus de gastouders werkten?** 3
Ja, dit is bekeken.
71. **Is bij het CAF-onderzoek in 2013 ook bekeken of de betreffende gastouders nog wel werkzaam waren voor de betrokken gastouderbureaus?** 3
Ja. Er is een query gemaakt over het gastouderbureau en de aangesloten gastouders en vraagouders. In de onderzoeksfase is beoordeeld of de LRK-m's van gastouders in het LRK zijn aangesloten (een bemiddelingsrelatie hebben) in het LRK met het gastouderbureau in de periode 2012 t/m 2014.
72. **Hoe beoordeelt u het feit dat documenten uit 2011, twee e-mails met opgeloste signalen en een kort bevindingenoverzicht, gebruikt zijn om in 2014 bij meer dan 300 ouders de kinderopvangtoeslag stop te zetten? Is toen beoordeeld of die informatie nog wel actueel was?** 3
De signalen van de GGD dateren uit 2011 en 2013. Op basis van deze signalen is in de actualiteit de opvangsituatie bij zestien gastouders getoetst en heeft een onderzoek bij het gastouderbureau plaatsgevonden. De beoordelingen hebben geleid tot vragen over de rechtmatigheid van de toelagenaanvragen van de vraagouders. Vanaf medio juni 2014 zijn 302 vraagouders gevraagd om hun toelagenaanvraag met stukken te onderbouwen en zijn de lopende toelagenvoorschotten stopgezet.
73. **Sinds wanneer weet u dat de signalen, op basis waarvan gehandeld is, uit 2011 stammen en niet uit 2013 en 2014?** 3
Zoals ook in het antwoord op vraag 8 is opgenomen, was de informatiehuishouding rondom het CAF 11 dossier niet op orde. In de afgelopen periode is mij gebleken dat twee signalen van de GGD niet uit 2013 afkomstig waren, maar uit 2011. Zeer recent is ook een signaal van de GGD uit 2013 teruggevonden.
74. **Hoe lang heeft het CAF-onderzoek geduurd vanaf het nadere onderzoek naar aanleiding van het bevindingenoverzicht en de twee e-mails tot aan het overdragen naar het reguliere toezicht?** 3
Het onderzoek is binnen Toeslagen eind september 2013 gestart en in juni 2014 is de behandeling van de vraagouders overgedragen aan het

reguliere toezicht binnen Toeslagen.

74. **In hoeveel dossiers van vraagouders waren onregelmatigheden aangetroffen? Waarom zijn de dossiers van alle vraagouders overgedragen naar het reguliere toezicht en niet alleen die dossiers waar iets was aangetroffen?** 3
- In samenwerking met het Belastingdienstbrede CAF-team zijn bezoeken aan zestien gastouders afgelegd, waarbij informatie over de bij hen betrokken vraagouders is verzameld. Bij het bezoek aan het betrokken gastouderbureau zijn acht dossiers van vraagouders beoordeeld. Op basis van de daar aangetroffen informatie is besloten om bij alle vraagouders informatie op te vragen om de rechtmatigheid van hun toeslagaanvraag te toetsen. Zie ook de beantwoording op vraag 26.
75. **Met welke informatie is de zaak overgedragen naar de reguliere toezichtsbehandeling? Is er een opdracht meegegeven waarop gecontroleerd moest worden?** 3
- Binnen Toeslagen is aan de reguliere toezicht behandelaars opdracht gegeven om bij de 302 vraagouders de benodigde schriftelijke onderbouwing op te vragen en de lopende kinderopvangtoeslagen stop te zetten. Daarbij is aangegeven dat er sprake is van een vermoeden van misbruik en dat twijfel aanwezig is over het recht op kinderopvangtoeslag.
76. **Van welke data zijn de twee e-mails van de GGD aan de Belastingdienst, waaraan u refereert in uw brief en de beantwoording van Kamervragen?** 3
- Deze twee e-mails dateren van 6 april 2011.
77. **Aan wie waren de twee e-mails van de GGD gericht en wat heeft de Belastingdienst daar op dat moment mee gedaan? Bestaan hier nadere documenten over?** 3
- Zie hiervoor het antwoord op vraag 35.
78. **Hoeveel lopende CAF-11-zaken worden er met onmiddellijk opgeschort, op welk totaal?** 5
- Zie hiervoor het antwoord op vraag 70.